

Orientering

Til Økonomiudvalget

Statslige initiativer på beredskabsområdet

Resumé

Regeringen har lanceret Ekspertpanelet for beredskabsområdets anbefalinger, rammebegrebet 'totalberedskab', herunder udmøntning af 'akutpakke' for beredskabsområdet.

Sagsfremstilling

Orienteringen skal give Økonomiudvalget et overblik over seneste initiativer på beredskabsområdet, hvor den nye rammebetegnelse 'totalberedskab' bliver introduceret.

Interessenter og opmærksomhedspunkter

Regeringen har nedsat Ekspertpanelet for beredskabsområdet med interessenter fra både det statslige og kommunale beredskabsområde samt tilsvarende forskningsområde. Hovedstadens Beredskab har via sit medlemskab af Ekspertpanelet bidraget til anbefalingerne.

Anbefalingerne blev lanceret 4. februar 2026 med rapporten 'Taktskifte for Danmarks redningsberedskab'. Anbefalingerne er ambitiøse og dækker bl.a. ny organisering, udvikling af IT-system til nationalt situationsoverblik og ressourcestyring, samt uddannelse.

Der peges på et behov for en mangedobling af investeringerne på beredskabsområdet, men der anvises ingen prioriterings- eller finansieringsforslag. Anbefalingerne er vedlagt som Bilag 1.

Regeringen lancerede 20. februar et udspil med titlen 'Danmark skal have et totalberedskab', hvor der også blev beskrevet en udmøntning af 'akutpakken' for beredskabet på 1,2 mia. kr. til anskaffelser i 2026.

Der er i den forbindelse afsat 220 mio. kr. til indkøb af materiel til det kommunale redningsberedskab og kommuner. Regeringen indgår i dialog med KL om fordelingen af de 220 mio. kr. til de kommunale beredskaber og kommuner. Faktaark for udmøntningen er vedlagt i Bilag 2.

Regeringen og KL har 26. februar indgået aftale om, at midlerne udmøntes til kommunerne via det generelle bloktilskud for 2026, og at det

06-03-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 4922

Dokumentnummer i F2
10234301

Sagsnummer eDoc
2026-0087704

Sagsbehandler
Sofie Kofoed Led

konkret sker i forlængelse af en kommende aftale om kommunernes økonomi for 2027. Aftalen er vedlagt (Bilag 3).

KL har desuden afholdt en konference om beredskab og samtidig lanceret forslag til et samlet dansk totalberedskab med ønske om bl.a. nationalt koordinationsforum, plan for øvelsesscenarier, rammer for krisekommunikation, anbefalinger for udsatte borgere, revision af lovgivning for forsyningsselskaber og samlet cyberforsvar (Bilag 4).

Økonomi

Orienteringen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Hovedstadens Beredskab følger og koordinerer evt. høringsvar til kommende lovgivningsændringer med Økonomiforvaltningen.

Bilag

Bilag 1: Taktskifte for Danmarks redningsberedskab, Ekspertpanelet for beredskabsområdet

Bilag 2: Faktaark om udmøntning af akutpakke på beredskabsområdet, Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab

Bilag 3. Aftale mellem regeringen og KL om udmøntning af midler til ekstraordinære kommunale beredskabsindsatser i 2026

Bilag 4: 10 forslag til etableringen af et samlet dansk totalberedskab, Kommunernes Landsforening

Ekspertpanel for
beredskabsområdet

Taktskifte for Danmarks rednings- beredskab

FEBRUAR 2026

Anbefalinger for det samlede redningsberedskab i et nyt risiko- og trusselsbillede

Indhold

Forord	5
Indledning	6
Ekspertpanelets anbefalinger	11
Pejlemærke 1: Robust	12
Pejlemærke 2: Effektivt	17
Pejlemærke 3: Skalérbart	21
Fagligt fundament	25
Implementering	27
Perspektivering	28

Om Ekspertpanel for beredskabsområdet

Ekspertpanel for beredskabsområdet er nedsat af regeringen i juni 2025 som led i regeringens fokus på styrket samfundssikkerhed og beredskab. Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab har bedt ekspertpanelet om at analysere og komme med anbefalinger til organiseringen af redningsberedskabet og samspillet mellem det statslige og de kommunale redningsberedskaber for at afdække og understøtte fremtidige behov i lyset af den sikkerhedspolitiske situation, klimaforandringer, grøn omstilling og civilbeskyttelse mv.

Ekspertpanelets medlemmer er personligt udpeget i kraft af deres faglige kompetencer og erfaring. Panelet repræsenterer ikke særlige institutionelle eller organisatoriske interesser. Ekspertpanelet har på baggrund af deres viden og faglighed formuleret anbefalingerne.

Ekspertpanelet består af:

- Christine Engel Christensen, vicedirektør, Styrelsen for Samfundssikkerhed
- Gunnar Wedell van der Leeden, afdelingschef, Danmarks Meteorologiske Institut
- Henrik Skals, politiinspektør, Nordjyllands Politi
- Jakob Vedsted Andersen, beredskabsdirektør, Hovedstadens Beredskab
- Kristian Cedervall Lautau, prorektor og professor, Københavns Universitet
- Rasmus Dahlberg, vicecenterleder og lektor, SECURE, Roskilde Universitet
- Rikke Sønderriis, beredskabsdirektør, Frederiksborg Brand & Redning
- Sascha Volmer Sørensen, fhv. kommunaldirektør

Forord

Der er brug for et taktskifte i Danmarks samlede redningsberedskab. Vi skal planlægge mere, samtænke mere, øve mere, uddanne mere og ikke mindst investere mere. Samtidig skal vi øge tempoet på alle områder. Komplekse klimaforandringer, teknologiske risici og hybride trusler går ikke væk af sig selv – men med rettidig omhu og ansvarlige beslutninger kan vi forebygge og forberede os så godt som muligt på en mere usikker verden. Det kræver gentænkning af både geografiske afgrænsninger og den traditionelle opdeling mellem det statslige redningsberedskab og de kommunale redningsberedskaber. Risici og trusler anerkender nemlig hverken administrative grænser, sektoransvar eller forvaltningsniveauer.

Både NATO og EU er klare i formuleringen af forventninger og krav til dansk modstandsdygtighed. Fremadrettet skal Danmark anvende 1,5 procent af bruttonationalproduktet på den brede samfundssikkerhed til understøttelse af Danmarks samlede robusthed både nationalt, regionalt og lokalt. Sådanne omfattende og nødvendige investeringer i beredskab bør gennemsyre alle samfundets sektorer, for det er i fællesskab, vi kommer godt gennem kriser. Det danske samfund har brug for et gennemtænkt beredskab, hvor alle ressourcer kan forenes ved hændelser på hele krisespektret. Alle har en rolle at spille, en opgave at udføre og et ansvar at leve op til.

Redningsberedskabet er en central del af Danmarks beredskab, og det skal styrkes til mødet med fremtidens udfordringer. Vi har i udgangspunktet et godt redningsberedskab, men verden forandrer sig hurtigere og voldsommere, end vi er vant til. Derfor er vi nødt til at udvikle et mere robust, effektivt og skalérbart redningsberedskab. Der er mange gode eksempler på lokale løsninger, der fungerer godt i dag. Tilgangen fra disse eksempler kan udbredes til hele Danmarks samlede redningsberedskab.

Hermed fremlægger Ekspertpanel for beredskabsområdet sine anbefalinger til et styrket redningsberedskab. Vi præsenterer på baggrund af tre pejlemærker ti retningsgivende anbefalinger, som kan gennemføres i løbet af få år, hvis den politiske vilje er til stede. Vores mission har været at sætte retning for det taktskifte, vi ser som nødvendigt – med respekt for at den konkrete udmøntning af vores anbefalinger naturligvis forudsætter inddragelse af alle relevante aktører omkring den videre proces.

Beredskab er dybest set sund fornuft med rettidig omhu. Vores anbefalinger sigter netop mod at gøre det rigtige – før det er for sent. At ruste Danmark til usikre tider vil koste både tid og penge for alle aktører. Ressourcer som vi alle hellere ville bruge på andre områder, men tiderne fordrer handling. Det er ekspertpanelets forhåbning, at vores arbejde kan bidrage til at skabe det politiske og organisatoriske mod, som er en forudsætning for at styrke Danmarks samlede redningsberedskab.

God læselyst!

Indledning

Danmark står i dag over for det mest alvorlige og komplekse risiko- og trusselsbillede siden anden verdenskrig – det er konklusionen i *Nationalt Risikobillede 2025*. En uforudsigelig sikkerhedspolitisk situation med krig på det europæiske kontinent og skiftende geopolitiske positioner.

Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) vurderer i *UDSYN 2025*, at Rusland for øjeblikket fører hybridkrig mod Danmark. Hertil har FE vurderet, at den hybride trussel mod Danmark vil stige de kommende år. FE har også vurderet, at Rusland – under en række forudsætninger – i løbet af ca. to år vil udgøre en troværdig trussel mod enkelte eller flere NATO-lande og dermed være klar til en regional krig mod flere lande i Østersøregionen.

Der er behov for at robustgøre Danmarks samlede redningsberedskab – og gøre det hurtigt. Det kræver et taktskifte.

Samtidig oplever Danmark allerede nu konsekvenserne af klimaforandringer med flere tilfælde af farligt vejr i form af vedvarende og kraftig nedbør, oversvømmelser, storme og tørke. Særligt koblede vejrhændelser, hvor flere typer af farligt vejr er tidsmæssigt eller geografisk sammenfaldende, stiller større krav til beredskaberne. Hertil kan der opstå komplekse kaskadeeffekter, som forstærker konsekvenserne af ekstraordinære hændelser eller kriser.

Redningsberedskabets opgaver bliver samtidig mere krævende, farligere og teknisk komplicerede grundet den generelle udvikling indenfor grøn omstilling, digitalisering og nye byggemetoder. Kort sagt bliver hverdagen mere kompleks, samtidig med at der er kommet nye typer af risici, trusler og hændelser.

Derfor skal redningsberedskabet rustes til at håndtere hændelser på hele krisespektret, herunder flere komplekse, samtidige og hybride hændelser.

Det samlede risiko- og trusselsbillede viser, at der er behov for at robustgøre Danmarks redningsberedskab – og gøre det hurtigt. Det kræver et taktskifte.

Afgrænsning og fokus i arbejdet

Ekspertpanelet er nedsat som en del af et større arbejde for at styrke Danmarks modstandsdygtighed over for fremtidens kriser ved at øge robustheden på samtlige niveauer og på tværs af sektorer. Ekspertpanelets arbejde fokuserer specifikt på redningsberedskabet.

Redningsberedskabet i en forandret verden

Risici og trusler

Hybridkrig: Sabotage, cyberangreb og påvirkningskampagner

Klimaforandringer: Farligt vejr og koblede vejrhændelser

Teknologiske risici: Grøn omstilling, digitalisering og nye byggemetoder

Kaskadeeffekter forstærker konsekvenserne

Udfordringer i redningsberedskabet

- Redningsberedskabet fungerer i udgangspunktet godt, men verden forandrer sig
- Risici og trusler kender hverken sektorer eller forvaltningsniveauer
- U hensigtsmæssige geografiske og administrative grænser
- Skarp opdeling i et statsligt og et kommunalt redningsberedskab

Ekspertpanelet bemærker, at Danmark generelt har et omkostningseffektivt redningsberedskab.

I 2024 blev der anvendt

3,2 mia. kr.

på det statslige redningsberedskab og de kommunale redningsberedskaber, svarende til **0,1 %** af Danmarks BNP og **533 kr. pr. indbygger**².

Redningsberedskabet omfatter det statslige redningsberedskab og det kommunale redningsberedskab, som har ansvar for at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljø ved ulykker og katastrofer. Ekspertpanelet anser redningsberedskabet for at være en central aktør i Danmarks samlede beredskab, men anerkender samtidig, at redningsberedskabet hverken kan eller bør stå alene. Et godt rustet beredskab kræver et velfungerende samspil med myndigheder i andre sektorer og med det bredere samfund, hvor også private virksomheder, civilsamfund og borgerne spiller vigtige roller. Anbefalingerne skal således læses som et bidrag til rammen for et fremtidigt totalberedskab i Danmark, jf. perspektiveringen sidst i rapporten.

Ekspertpanelets anbefalinger fokuserer på organiseringen og samspillet i redningsberedskabet i lyset af det skærpede risiko- og trusselsbillede¹. Ekspertpanelet har forholdt sig til, at redningsberedskabet skal kunne håndtere hændelser på hele krisespekteret, hvilket anbefalingerne også afspejler. Anbefalingerne skal bidrage til, at redningsberedskabet også i krig kan fungere effektivt og sammenhængende i samarbejde med andre myndigheder.

Note 1: Ekspertpanelets arbejde omfatter ikke Kystredningstjenesten og havmiljøberedskabet. Anbefalingerne gælder kun Danmark.

Note 2: Udgifter er opgjort med udgangspunkt i kommunernes regnskabstal for "0.58.95 Redningsberedskab" og regnskabstal fra finansloven for 2026 for § 13.21.02. Beredskabsstyrelsen, § 13.21.03. Beredskabsforbundet, § 13.21.05. Radiokommunikationssystem til det samlede beredskab mv. og § 13.21.20. Anlægsaktiviteter på beredskabsområdet. Jf. Danmarks Statistik er BNP opgjort til 2.961,0 mia. kr. i 2024 og indbyggertallet til 6,0 mio. i 2024.

Pejlemærker for fremtidens beredskab

Ekspertpanelet har som en del af sit arbejde afholdt en workshop med deltagelse af centrale beredskabsaktører i september 2025. Formålet var at få interessenternes input til pejlemærker for et styrket redningsberedskab i Danmark. Omkring 100 personer fra ca. 35 organisationer deltog i workshoppen.

I drøftelserne på workshoppen var der flere ønsker til fremtidens beredskab, som gik igen. Der var et stærkt ønske om politisk tydelighed om, hvilke scenarier redningsberedskabet skal forberede sig på. Dertil var der et ønske om mere tydelighed i forhold til roller og ansvarsfordeling mellem forskellige beredskabsaktører.

Ekspertpanelet har opstillet tre pejlemærker, der skal vise vejen for fremtidens redningsberedskab og bidrage til at skabe mere tydelighed på tværs af redningsberedskabet. Pejlemærkerne er opstillet på baggrund af drøftelser i panelet og input fra interessenterne. Ekspertpanelet vurderer, at et styrket redningsberedskab, der skal kunne håndtere beredskabshændelser på hele krisespektret, skal være *robust, effektivt og skalérbart*. Hertil skal et styrket redningsberedskab hvile på et fagligt fundament.

Pejlemærker

Robust – Det samlede redningsberedskab kan håndtere alt fra daglige hændelser til nationale krisesituationer i lyset af nye risici og trusler, således at flere og samtidige hændelser kan håndteres lokalt med støtte fra national specialisering til særligt krævende hændelser.

Effektivt – Det samlede redningsberedskab kan styres klart og entydigt med henblik på hurtig prioritering og eksekvering, således at maksimal virkning og effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer opnås.

Skalérbart – Det samlede redningsberedskab kan hurtigt tilpasses forskelligartede, sammenfaldende og koblede hændelser gennem skalering af indsatser og ressourcer.

Ekspertpanelets anbefalinger

Ekspertpanelet præsenterer ti retningsgivende og sammenhængende anbefalinger for et robust, effektivt og skalérbart redningsberedskab, der hviler på et fagligt fundament. Anbefalingerne skal bidrage til at ruste det samlede redningsberedskab til fremadrettet at kunne løse flere og nye opgaver på hele krisespektret. Anbefalingerne skal ses som ekspertpanelets samlede bud på, hvordan redningsberedskabet bør udvikles i lyset af det skærpede risiko- og trusselsbillede.

Taktskifte for Danmarks redningsberedskab

Ti anbefalinger for det samlede redningsberedskab i et nyt risiko- og trusselsbillede

ROBUST

Tydeligere krav til dimensionering og fælles planlægning i et samlet, robust redningsberedskab

- 1 Fælles planlægningsgrundlag
- 2 Klare krav til kapaciteter og kompetencer
- 3 Ambitiøst og uafhængigt tilsyn

EFFEKTIVT

Ny organisering for effektiv koordinering og disponering af redningsberedskabets samlede ressourcer

- 4 Regional planlægning og koordination
- 5 Regionale operationscentre
- 6 Færre og større redningsberedskaber

SKALÉRBART

Fælles rammer for styring og skalering af det samlede redningsberedskab

- 7 Fælles beredskabsniveauer
- 8 Nationalt situationsoverblik
- 9 Revision af beredskabsloven

FAGLIGT FUNDAMENT

- 10 Kompetenceløft og karriereveje

Pejlemærke 1

Robust

Tydeligere krav til dimensionering og fælles planlægning i et samlet, robust redningsberedskab

Ekspertpanelet finder, at der i dag mangler tydelighed omkring, hvilke beredskabshændelser det samlede redningsberedskab skal kunne håndtere i lyset af nye risici og trusler. Samtidig oplever de enkelte lokale redningsberedskaber uklarhed omkring, hvilke scenarier de skal planlægge for og være dimensioneret til at kunne håndtere. Herudover eksisterer der ikke tydelige anvisninger af, hvilke kompetencer og kapaciteter redningsberedskabet bør have på lokalt, regionalt og nationalt plan for at sikre robusthed i det samlede redningsberedskab.

Ekspertpanelet vurderer, at de lokale redningsberedskaber skal forberede sig på nye hændelsestyper og løfte et større ansvar for robustheden, end de gør i dag. Med et mere robust fundament på

lokalt plan vil der være bedre forudsætninger for at opbygge yderligere specialisering af nationale kompetencer og kapaciteter, der som nationale forstærkningsressourcer kan medvirke til håndtering af særligt komplekse og krævende opgaver.

Ekspertpanelet anbefaler derfor, at der skabes sammenhæng mellem nationale risiko- og trusselsvurderinger og de konkrete krav til planlægning og dimensionering i det samlede redningsberedskab. Disse krav skal baseres på et fælles planlægningsgrundlag, som skaber tydelighed i forhold til, hvilke beredskabshændelser redningsberedskabet skal dimensioneres til at kunne håndtere. Sammenhængen skal understøttes af et kontinuerligt tilsyn med, at alle aktører i det samlede redningsberedskab løfter deres ansvar i både planlægning og dimensionering samt bidrager til den samlede robusthed i redningsberedskabet.

Målet er, at det samlede redningsberedskab baseres på robuste lokale redningsberedskaber, som i samspil med specialiserede nationale forstærkningsressourcer kan indsættes ved lokale, regionale og nationale beredskabshændelser. Ekspertpanelet ønsker et redningsberedskab, hvor det lokale og det nationale niveau komplementerer hinanden og ikke konkurrerer om kompetencer og kapaciteter. De samlede ressourcer i redningsberedskabet skal tilsammen udgøre et robust redningsberedskab for hele Danmark.

Ekspertpanelet præsenterer derfor tre konkrete anbefalinger for, hvordan dimensioneringen og planlægningen af redningsberedskabets kapaciteter og kompetencer bør indrettes.

Målet er, at det samlede redningsberedskab baseres på robuste lokale redningsberedskaber i samspil med specialiserede nationale forstærkningsressourcer.

1

Fælles planlægningsgrundlag

Ekspertpanelet anbefaler, at der etableres et fælles planlægningsgrundlag for det samlede redningsberedskab for at understøtte en tydeligere sammenhæng mellem risiko- og trusselsvurderinger og kravene til dimensionering i redningsberedskaberne. Planlægningsgrundlaget udarbejdes på nationalt niveau og skal sætte rammerne for dimensionering i både de lokale redningsberedskaber og det nationale redningsberedskab.

Med udgangspunkt i aktuelle og relevante risiko- og trusselsvurderinger skal der på nationalt niveau udarbejdes et fælles planlægningsgrundlag for det samlede redningsberedskab, som sætter rammerne for dimensionering i redningsberedskaberne. Det fælles planlægningsgrundlag skal tydeliggøre, hvilke

scenarier og beredskabshændelser redningsberedskaberne skal planlægge for og kunne håndtere på lokalt, regionalt og nationalt plan.

På baggrund af det fælles planlægningsgrundlag udarbejder redningsberedskaberne dimensionsplaner, således at der samlet opbygges kapaciteter og kompetencer, der modsvarer risiko- og trusselsbilledet.

Der vil skulle arbejdes videre med den konkrete udformning af et planlægningsgrundlag for at skabe en hensigtsmæssig sammenhæng mellem de rammer, der opstilles i planlægningsgrundlaget og de konkrete krav til dimensionering, jf. anbefaling 2.

2

Klare krav til kapaciteter og kompetencer

Ekspertpanelet anbefaler en ny kapacitets- og kompetencemodel, der stiller tydeligere krav til dimensionering af kapaciteter og kompetencer på lokalt, regionalt og nationalt plan for at sikre robusthed i redningsberedskabet i alle dele af landet. Ekspertpanelet anbefaler, at der indføres minimumskrav for dimensionering.

De lokale redningsberedskaber skal fremadrettet dimensioneres ud fra centralt fastsatte minimumskrav til kapaciteter og kompetencer baseret på generelle forhold som eksempelvis befolkning, bebyggelse, virksomheder og infrastruktur. Minimumskravene til redningsberedskaberne vil således kunne skaleres ud fra generelle forhold i dækningsområdet.

De konkrete krav til dimensioneringen skal fastlægges på baggrund af et nationalt fastsat fælles planlægningsgrundlag, jf. anbefaling 1. Minimumskravene skal fortsat suppleres med den eksisterende lokale risikobaserede dimensionering, således at de lokale redningsberedskaber opbygger kapaciteter og kompetencer til at kunne håndtere lokale risici, eksempelvis særlig infrastruktur, virksomheder eller områder, der er udsatte ved farligt vejr.

Indførsel af minimumskrav på lokalt niveau skal opbygge robusthed, således at de lokale redningsberedskaber dimensioneres til at kunne håndtere flere beredskabshændelser selvstændigt. Den øgede lokale robusthed skal nyttiggøres ved en højere grad af samarbejde omkring indsatser inden for de foreslåede beredskabsområder i anbefaling 4, så de lokale redningsberedskaber i højere grad kan håndtere større hændelser. Ekspertpanelet anser dette som en relevant styrkelse af det samlede redningsberedskab i lyset af det aktuelle risiko- og trusselsbillede, særligt i forhold til risikoen for hyppigere og mere ekstreme vejrhændelser.

Kapaciteter er en fælles betegnelse for organisation, ledelse, personel, køretøjer, materiel, udstyr og teknologi, der kan bringes i anvendelse i forbindelse med løsningen af beredskabsfaglige opgaver.

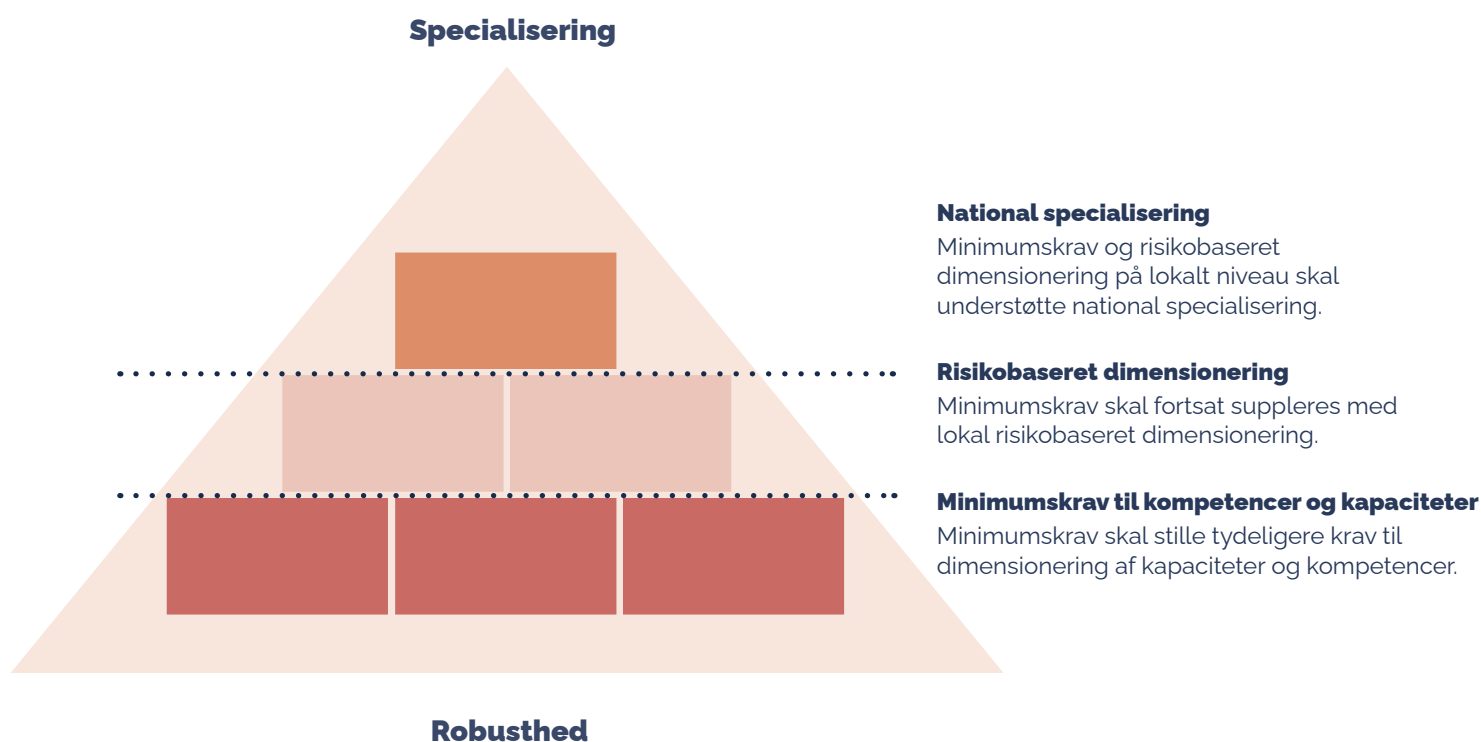
Kompetencer er evnen til at anvende viden og færdigheder i en given kontekst. Viden kan være både praktisk og teoretisk. Færdigheder er det, som man kan gøre eller udføre. Det kan både være praktiske, kognitive, kreative og kommunikative færdigheder.

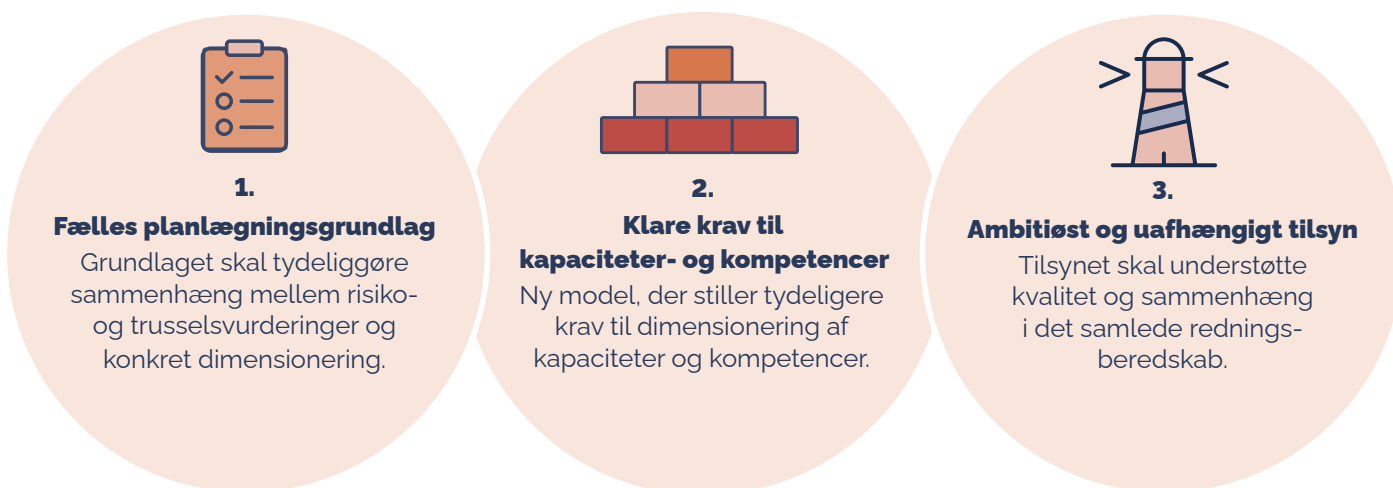
Ekspertpanelet mener, at kapaciteter og kompetencer i de lokale redningsberedskaber ikke skal være genstand for lokalpolitisk forhandling eller prioritering. Derimod skal klare krav til kapaciteter og kompetencer løfte niveauet i de lokale redningsberedskaber, så der lokalt tages et større ansvar for den samlede robusthed. Det indebærer, at hvert redningsberedskab skal have de rette kompetencer og kapaciteter til at håndtere flere hændelser op til et nærmere fastlagt niveau, herunder opbygge operativ ledelseskapaletet på taktisk, operationelt og strategisk niveau.

Hvis man på lokalt niveau ikke råder over de fornødne kompetencer og/eller kapaciteter, skal disse opbygges eller sikres ved indgåelse af økonomisk bindende aftaler med relevante aktører. Disse aftaler skal sikre, at der opbygges tilsvarende kapaciteter, således at den samlede robusthed ikke underdimensioneres.

Det foreslås ligeledes at fastsætte krav til det nationale niveau, som skal afspejle en højere grad af specialisering og et fortsat fokus på hændelser med stort personelbehov. De nationale kapaciteter skal anvendes som en forstærkningsressource ved større, længerevarende eller komplekse hændelser. Herudover skal de nationale ressourcer kunne løse flere højt specialiserede opgaver, eksempelvis opgaver inden for ekspertberedskaberne, som ikke forventes at skulle kunne løses lokalt.

Figur 1: **Ny kapacitets- og kompetencemodel**

Figur 2: **Fælles grundlag for dimensionering**

3

Ambitiøst og uafhængigt tilsyn

Ekspertpanelet anbefaler et ambitiøst tilsyn, som proaktivt og uafhængigt skal sikre kvaliteten af det samlede redningsberedskab. Tilsynet bør fungere som et fagligt fyrtårn, der også bidrager til øget kvalitet og udbredelse af 'best practice' gennem dialogbaseret sparring.

Der er behov for et tilsyn, som følger op på, at alle aktører i det samlede redningsberedskab lever op til de fastlagte minimumskrav til dimensionering, som følger af det fælles planlægningsgrundlag, jf. anbefaling 1 og 2. Det skal understøtte, at alle redningsberedskaber løfter deres ansvar for den samlede robusthed.

Tilsynet bør gives passende sanktionsbeføjelser, der kan bringes i spil i tilfælde af utilstrækkelig dimensionering eller håndtering af hændelser. Denne funktion er vigtig for at kunne føre kontrol med, at samtlige enheder lever op til de fastsatte krav og bidrager til den samlede robusthed. Initiativet skal ses i sammenhæng med, at der også stilles tydeligere krav til lokal, regional og national dimensionering. Tilsynet bør derfor også følge op på robustheden og samarbejdet på tværs af redningsberedskabet.

Tilsynet skal dertil rådgive og støtte redningsberedskaberne i evaluering og erfaringsopsamling fra beredskabshændelser. Formålet er at styrke læring på både lokalt, regionalt og nationalt niveau, således at indhentede erfaringer effektivt kan omsættes til styrket praksis.

Det bør afklares nærmere, hvordan man kan sammensætte et tilsyn, som både har den rette faglige spændvidde, og som kan fungere uafhængigt af det operative beredskab.

Pejlemærke 2

Effektivt

Ny organisering for effektiv koordinering og disponering af redningsberedskabets samlede ressourcer

Ekspertpanelet mener, at der er behov for at gentænke organiseringen af redningsberedskabet, eftersom nye risici og trusler fordrer øget sammenhæng, koordination og effektivitet. Organiseringen skal understøtte samarbejde både på tværs af de lokale redningsberedskaber og mellem det lokale og nationale niveau. Det kræver en organisering, hvor enhederne opererer som et samlet redningsberedskab, der er i stand til at bringe de fælles ressourcer effektivt i spil.

Et effektivt samspil bør baseres på en mere ensartet struktur på tværs af de lokale redningsberedskaber. De nuværende 32 lokale redningsberedskaber er meget forskellige, hvad angår størrelse og kapaciteter. Herudover går de administrative grænser

for de lokale redningsberedskaber og de statslige regionale beredskabscentre på kryds og tværs af hinanden. Grænserne harmonerer heller ikke med hverken regionsgrænserne eller grænserne for politikredsene og dermed de tværsektorielle lokale beredskabsstabe. Dette udfordrer sammenhæng og koordination på tværs af niveauer og sektorer. Oprettelse af nye beredskabsområder med regionale operationscentre skal styrke koordinationen og muliggøre bedre udnyttelse af de samlede ressourcer i redningsberedskabet.

Ekspertpanelet præsenterer tre anbefalinger, der skal styrke den nuværende organisering i redningsberedskabet og understøtte effektivt og smidigt samarbejde.

4

Regional planlægning og koordination

Ekspertpanelet anbefaler, at lokale og nationale redningsberedskabsenheder skal planlægge og koordinere ressourcer inden for fire regionale beredskabsområder til håndtering af større, komplekse og længerevarende beredskabshændelser. Dette skal understøtte, at de samlede kapaciteter og kompetencer samtænkes og udnyttes effektivt på regionalt plan.

Der mangler i dag et regionalt bindeled mellem det lokale og nationale niveau i redningsberedskabet. Planlægning og dimensionering gennemføres individuelt i redningsberedskaberne, hvilket medfører en risiko for fragmentering. Der eksisterer ikke noget naturligt forum for at koordinere planlægning og prioritering af ressourcer på tværs af de lokale redningsberedskaber, ligesom der mangler et forum for at styrke koordinationen op mod det nationale niveau. Den nuværende organisering understøtter heller ikke koordination og planlægning for regionale beredskabshændelser.

Ekspertpanelet anbefaler at styrke samarbejde og helhedsorienteret koordination inden for fire regionale beredskabsområder, så der kommer øget fokus på effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer i redningsberedskabet. Lokale og nationale redningsberedskaber inden for beredskabsområdet vil få et større ansvar for at koordinere planlægning og dimensionering, således at de samlet set kan leve op til kravene til kapaciteter og kompetencer, som følger af det fælles planlægningsgrundlag, jf. anbefaling 1 og 2. Samarbejdet inden for beredskabsområderne skal bidrage til, at der ved tværregionale, samtidige hændelser eller nationale krisesituationer er tilstrækkelige ressourcer til rådighed i alle dele af landet.

Der vil være behov for at arbejde videre med den konkrete organisering af samarbejdet inden for beredskabsområderne. Ekspertpanelet mener, at det handler om at etablere et nyt forum, hvor eksisterende lokale og nationale kompetencer kan samles for at styrke samarbejde og koordination. Hensigten er således ikke at etablere et nyt forvaltningsniveau.

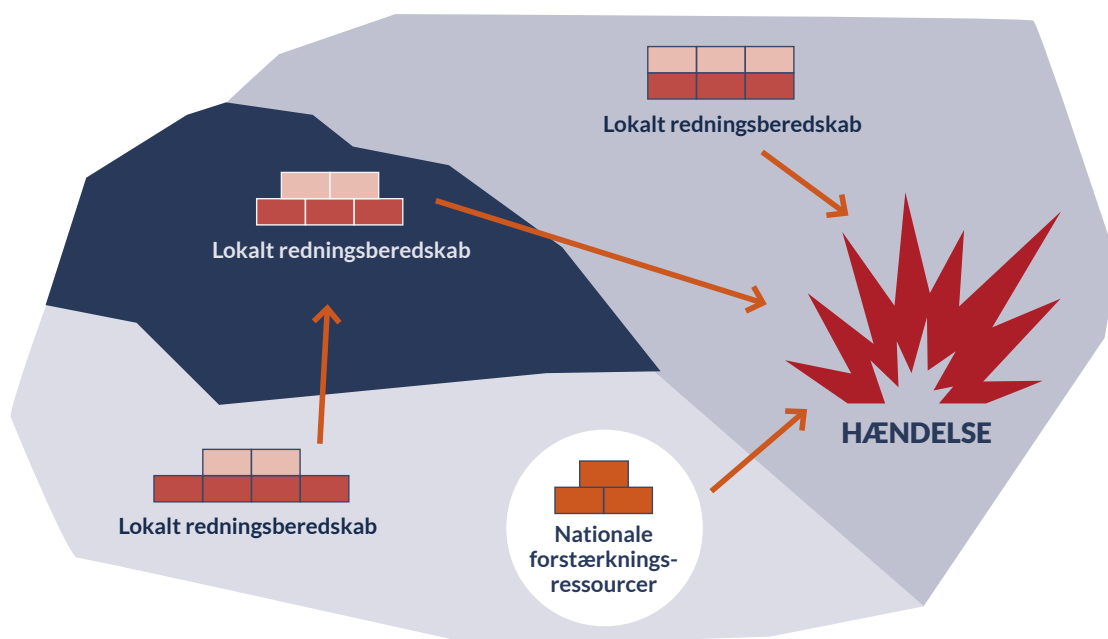
Samarbejdet inden for det enkelte beredskabsområde foreslås ledet af en regional beredskabskommission bestående af forpersonerne for de lokale beredskabskommissioner og repræsentanter fra relevante nationale myndigheder. Dette skal understøtte en stærk lokalpolitisk forankring, handlekraft og ansvarlighed.

Den enkelte regionale beredskabskommission gøres ansvarlig for planlægning af det samlede redningsberedskab inden for området, herunder implementering af det nye fælles planlægningsgrundlag på regionalt plan, koordination af den lokale dimensionering, regional øvelsesaktivitet samt evaluering og erfaringsopsamling. Den præcise organisering, herunder opgaver og ansvar, skal afklares nærmere.

De fire beredskabsområder bør følge regionsgrænserne med fire regioner i Danmark. Beredskabsstyrelsens geografiske dækningsområder bør tilpasses denne inddeling. De lokale redningsberedskaber bør ligeledes fremadrettet være entydigt afgrænset inden for ét beredskabsområde.

Figur 3: **Regionale beredskabsområder**

Figur 4: **Regionale operationscentre disponerer ressourcer inden for beredskabsområdet**

5

Regionale operationscentre

Ekspertpanelet anbefaler, at der etableres fire regionale operationscentre, der skal være et knudepunkt for den beredskabsfaglige visitation, disponering, indsættelse og ledelsesstøtte samt understøtte kommunikation mellem lokalt og nationalt niveau i redningsberedskabet. Alle lokale redningsberedskaber skal tilknyttes det regionale operationscenter i deres beredskabsområde.

De lokale redningsberedskaber inden for hvert beredskabsområde får ansvar for at etablere et regionalt operationscenter med inspiration fra eksisterende fælles operationscentre. Alle lokale redningsberedskaber skal knyttes til det operationscenter, der ligger i deres beredskabsområde. Det regionale operationscenter vil dermed fungere som et samlet operationscenter for alle lokale redningsberedskaber inden for beredskabsområdet. Operationscentrene skal blandt andet opretholde et samlet regionalt ressourceoverblik, disponere ressourcer og yde operativ ledelsesstøtte til indsatslederen på skadestedet.

De regionale operationscentre skal arbejde med udgangspunkt i et fælles koncept for operation, kommunikation og kompetencer, således at der skabes ensretning på tværs af operationscentrene. Der bør arbejdes videre med at udvikle et koncept for organisering og drift af de regionale operationscentre. I denne sammenhæng kan

det afdækkes, hvorvidt der er mulige synergier mellem alarmcentralerne (1-1-2) og de regionale operationscentre.

Hvert regionalt operationscenter skal oprettes på en konkret fysisk lokation og skal udgøre et naturligt knudepunkt mellem det regionale og nationale niveau. De regionale operationscentre skal i hverdagen understøtte vidensdeling og koordination mellem det lokale og nationale niveau. Ved større hændelser og trusler kan operationscentrene understøtte central styring og skalering af redningsberedskabets indsatser via direkte kommunikation med det nationale situationscenter i Beredskabsstyrelsen.

Det enkelte regionale operationscenter får mandat til at omfordele lokale ressourcer inden for eget beredskabsområde på baggrund af aftalte procedurer. Beredskabsstyrelsen prioriterer og disponerer nationale forstærkningsressourcer i tæt dialog med de regionale operationscentre.

De regionale operationscentre skal kunne viderelede realtidsoplysninger mellem regioner og til nationalt niveau. Dette forudsætter implementering af teknologiske løsninger, der kan arbejde sammen på tværs af regionale og nationale operationscentre. Operationscentrene skal også kunne modtage informationer vedrørende relevante forhold i andre sektorer, som kan påvirke opgaveløsningen, eksempelvis vejrværter og trafikvarer.

6

Færre og større redningsberedskaber

Ekspertpanelet anbefaler i lighed med tidligere analyser, at de lokale redningsberedskaber samles i færre og større enheder inden for de nye beredskabsområder. Lokale redningsberedskaber bør have en stærkere ledelses- og stabsstruktur og en størrelse, så der er tilstrækkelige ressourcer til planlægning og forebyggende opgaver.

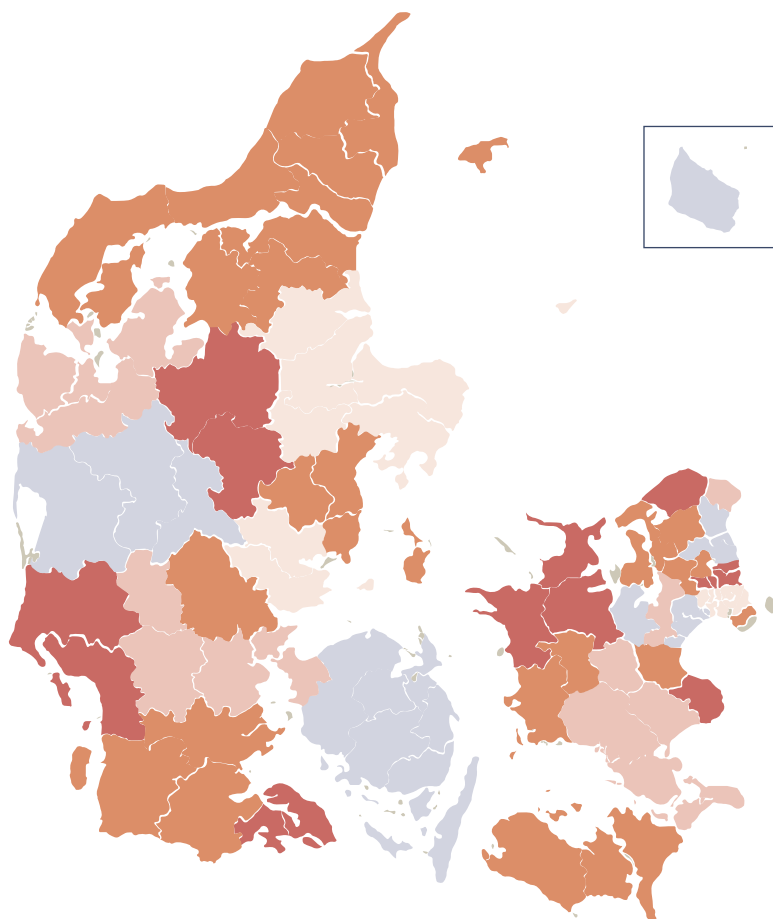
Ekspertpanelet ser færre, større og mere ensartede lokale redningsberedskaber som en nødvendighed for at sikre et mere effektivt redningsberedskab. Dette er også konklusionen i flere tidligere analyser af redningsberedskabet³ og aktualiseres i lyset af det skærpede risiko- og trusselsbillede. Den generelle samfundsudvikling øger dertil kompleksiteten i eksisterende opgaver, herunder i redningsindsatser og forebyggende myndighedsopgaver. Det betyder, at der fremadrettet stilles højere krav til de lokale redningsberedskabers planlægning, kompetencer og kapaciteter generelt.

Den nuværende struktur med mange lokale redningsberedskaber, der varierer i størrelse, kapaciteter og kompetencer, kan blive en hæmsko for styrkelsen af redningsberedskabet. Det gælder særligt mindre redningsberedskaber, hvor der ikke altid er tilstrækkelig kapacitet til ledelse, forebyggende myndighedsopgaver og planlægning. Mindre lokale redningsberedskaber kan ligeledes have svært ved at afsætte tid og ressourcer til løbende kompetenceudvikling i form af øvelser, specialisering samt efter- og videreuddannelse.

Ekspertpanelet vurderer, at større lokale redningsberedskaber også vil kunne understøtte udviklingen af et stærkere fagligt miljø med mulighed for faglig sparring om håndtering af nye risici og trusler samt forbedrer mulighederne for kompetenceudvikling og specialisering. Ekspertpanelet mener, at klare krav til kapaciteter og kompetencer, jf. anbefaling 2, vil skabe hensigtsmæssige incitamenters til at øge samarbejdet mellem og ultimativt samle de lokale redningsberedskaber i større enheder.

Med respekt for lokale forhold anbefaler ekspertpanelet derfor, at der gennem incitamentsstrukturer – og om nødvendigt gennem lovgivning – fortsat arbejdes for færre og større lokale redningsberedskaber. Ekspertpanelet anerkender samtidig vigtigheden af lokalforankring, frivillighed og deltidsordninger i redningsberedskabet. Ekspertpanelet vurderer derfor, at frivillige og deltidsansatte fortsat skal spille en væsentlig rolle i samarbejde med fuldtidsansatte.

Figur 5: **Per 1. januar 2026 er der 32 redningsberedskaber**

Note 3: Eksempelvis Afrapportering fra Redningsberedskabets Strukturudvalg (2014) og Analyse af de kommunale redningsberedskabers robusthed og dimensionering (2019).

Pejlemærke 3

Skalérbart

Fælles rammer for styring og skalering af det samlede redningsberedskab

Ekspertpanelet vurderer, at det skærpede risiko- og trusselsbillede kræver, at der i redningsberedskabet udvikles fælles rammer for at kunne styre og skalere redningsberedskabets håndtering af beredskabshændelser, således at man hurtigt kan tilpasse ressourcer og indsatser til forskelligartede, sammenfaldende og koblede hændelser. Tidligere erfaringer i Danmark og i udlandet peger desuden på, at større, samtidige og/eller sammenfaldende beredskabshændelser kræver et nationalt overblik og en højere grad af centraliseret styring.

For at opnå et skalérbart redningsberedskab, er der behov for mere tydelighed omkring, hvordan og med hvilke beføjelser, der styres ved hændelser på hele krisespektret. Det kræver klart definerede roller og ansvar på hvert niveau af krisespektret – særligt i den alvorlige ende. Der skal derfor være klare rammer, der muliggør hurtige prioriteringer og forskydning af ressourcer med henblik på hurtig eksekvering og bedst mulig udnyttelse af de samlede ressourcer.

Ekspertpanelet præsenterer tre anbefalinger om styring og skalering i redningsberedskabet, som skal give klarere rammer for håndtering af beredskabshændelser.

For at opnå et skalérbart redningsberedskab er der behov for mere tydelighed.

7

Fælles beredskabsniveauer

Ekspertpanelet anbefaler, at der indføres beredskabsniveauer, der gælder på tværs af redningsberedskabet. Dette vil skabe nødvendig tydelighed om ansvar, styring og mandater til forudbestemte eskalationstrin.

Ekspertpanelet bemærker, at der på flere sektorområder med ansvar for samfundsvigtige funktioner eller opgaver arbejdes med beredskabsniveauer. Beredskabsniveauer bidrager til klarhed om situationens alvor og karakter, herunder tydeliggørelse af ansvar, forpligtelser og forventninger til håndtering af beredskabshændelser.

Ekspertpanelet anbefaler, at der udarbejdes en konkret model for beredskabsniveauer i redningsberedskabet med fokus på tydelige roller og ansvar. Modellen foreslås at tage udgangspunkt i følgende fire beredskabsniveauer:

- **Beredskabsniveau 1:** Normalt beredskab
- **Beredskabsniveau 2:** Let forhøjet beredskab
- **Beredskabsniveau 3:** Forhøjet beredskab
- **Beredskabsniveau 4:** Højeste beredskab

Beredskabsniveauer skal bidrage til en fælles situationsforståelse på tværs af redningsberedskabet og understøtte evnen til at agere som et samlet redningsberedskab i ekstraordinære situationer.

Konkret vil modellen for beredskabsniveauer understøtte de lokale redningsberedskabers og det nationale redningsberedskabs interne krisestyringsforanstaltninger på hvert beredskabsniveau, herunder eksempelvis bemandingsplaner, ledelseskapacitet og beredskabskommunikation.

I en model for beredskabsniveauer kan der indtænkes forskellige funktioner og værktøjer, som kan aktiveres lokalt, regionalt og nationalt på de respektive beredskabsniveauer.

Det bør overvejes at indføre en funktion som national beredskabschef ved de højere beredskabsniveauer. I praksis betyder det en national repræsentant kan indtræde i rollen som national beredskabschef med det overordnede strategiske ansvar for redningsberedskabets håndtering af en hændelse af national betydning.

8

Nationalt situationsoverblik

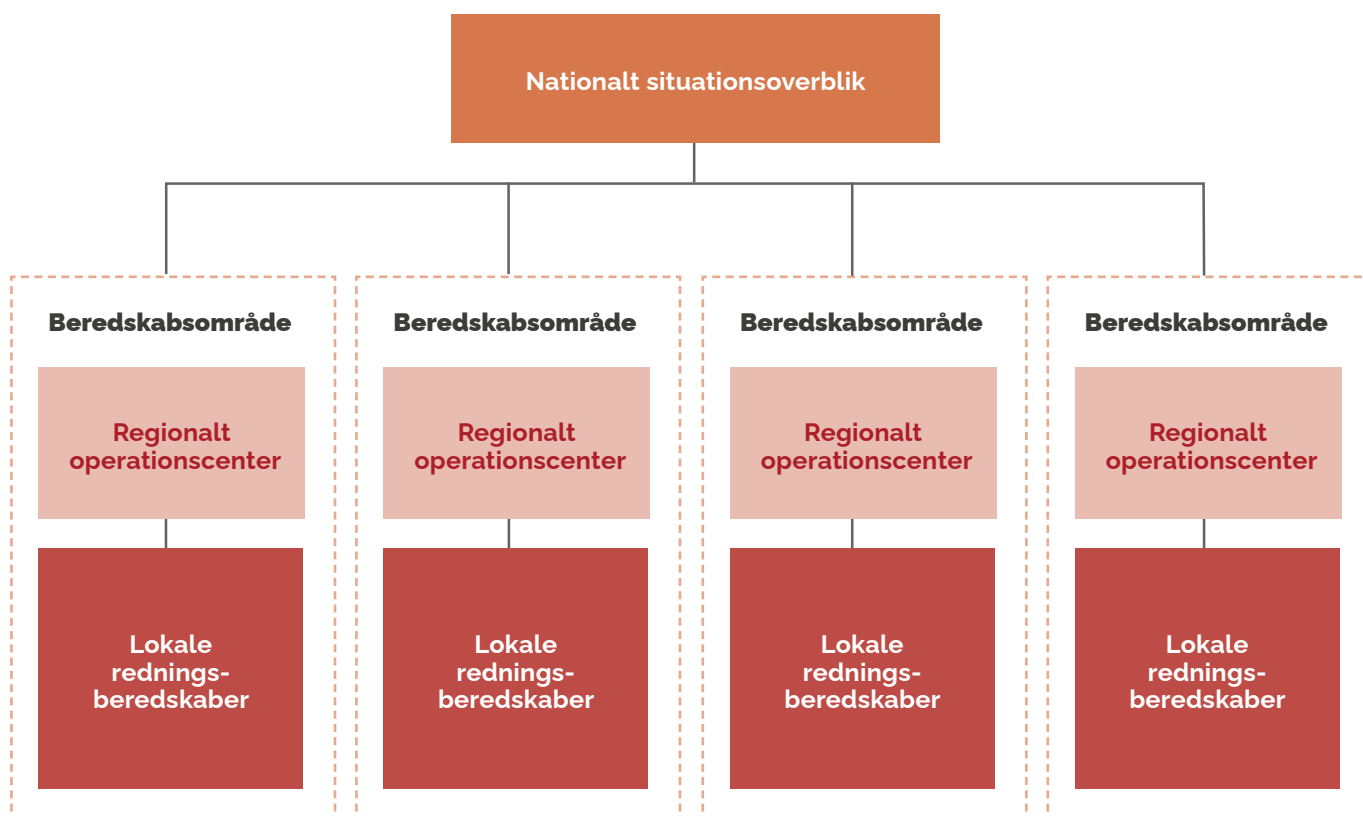
Ekspertpanelet anbefaler, at der etableres et nationalt situationsoverblik over hændelser og ressourcer på tværs af det samlede redningsberedskab. Dette vil muliggøre tidlig detektion af ændringer i normalbilledet samt understøtte styring og løbende skalering af redningsberedskabets indsættelser.

Ekspertpanelet vurderer, at et samlet nationalt situationsoverblik på tværs af redningsberedskabet er et nødvendigt værktøj for at kunne understøtte nationale prioriteringer og forskydninger af ressourcer ved tværregionale hændelser eller nationale krisesituationer. Med et nationalt situationsoverblik skal det være muligt at samle informationer fra hele

redningsberedskabet. Dette vil også udgøre et markant bidrag til det nationale krisestyringssystem, herunder det fælles 24/7 situationscenter i forbindelse med den Nationale Operative Stab (NOST). Med et nationalt situationsoverblik bliver det lettere at identificere afvigelser fra normalbilledet, fordi afvigende hændelser i flere regioner kan forbindes og ses i sammenhæng.

Det nationale situationsoverblik skal have tæt forbindelse til både de regionale operationscentre og den Nationale Operative Stab (NOST). Overblikket skal baseres på realtidsdata fra de fire regionale operationscentre, som opretholder et overblik over ressourcer og hændelser i hvert beredskabsområde, jf. anbefaling 5. Dette vil kræve udvikling af teknologiske løsninger, der understøtter et realtidsoverblik.

Figur 6: **Nationalt situationsoverblik via regionale operationscentre**

9

Revision af beredskabsloven

Ekspertpanelet anbefaler en revision af beredskabsloven. Beredskabsloven bør moderniseres og justeres, så den afspejler det nødvendige taktskifte i redningsberedskabet.

Beredskabsloven bør afspejle alvoren i de risici og trusler, som det samlede redningsberedskab skal kunne håndtere. Lovrevisionen skal give det samlede redningsberedskab de rette rammer til at kunne håndtere nye og ukendte hændelsestyper på hele krisespektret.

Loven skal også give det samlede redningsberedskab de rette værktøjer til at kunne håndtere kriser og beredskabshændelser på lokalt, regionalt og nationalt plan. Revisionen skal samlet set bidrage til, at beredskabslovens hjemler i højere grad bliver beslutningsunderstøttende.

En række af ekspertpanelets anbefalinger forventes at forudsætte juridiske ændringer vedrørende organiseringen og styringen i det samlede redningsberedskab. Det gælder eksempelvis de foreslåede ændringer i planlægning og dimensionering under pejlemærke 1, oprettelse af beredskabsområder og regionale operationscentre under pejlemærke 2 samt indførelse af beredskabsniveauer under pejlemærke 3. Disse ændringer bør indføres i forbindelse med en revision af beredskabsloven.

Fagligt fundament

Redningsberedskabets dedikerede medarbejdere udgør fundamentet for det samlede redningsberedskab. Derfor er det vigtigt at tænke kompetencerne hos medarbejderne ind i den strategiske omstilling mod et samlet redningsberedskab, der skal kunne håndtere hændelser på hele krisespektret. Redningsberedskabets kompetencer vil i særlig grad blive udfordret af nye og uvante hændelsestyper, og det kalder på en styrkelse af kompetenceudviklingen i redningsberedskabet generelt.

Samtidig er det vigtigt at se på, hvordan arbejdsmiljø og -vilkår kan styrkes. Det handler om at understøtte en stabil rekruttering og skabe bedre forudsætninger for, at så mange som muligt

fastholder en tilknytning til redningsberedskabet. Dette skal også ses i lyset af den lokale virkelighed i store dele af landet, hvor fuldtidsansatte, deltidsansatte, frivillige og værnepligtige løfter opgaverne i fællesskab. Der er således flere muligheder for at indgå i det samlede redningsberedskab, og det bør der også tages hensyn til.

Ekspertpanelet præsenterer en anbefaling, som skal bidrage til et kompetenceløft i redningsberedskabet og understøtte rekruttering og fastholdelse af medarbejdere.

10

Kompetenceløft og karriereveje

Ekspertpanelet anbefaler et kompetenceløft i redningsberedskabet. Kompetenceløftet skal understøttes ved, at der etableres et sammenhængende tilbud af uddannelser i redningsberedskabet, som giver mulighed for løbende kompetenceudvikling. Ekspertpanelet anbefaler dertil, at der igangsættes et arbejde for at styrke rekruttering og tilknytning af medarbejdere i redningsberedskabet.

Fremtidens redningsberedskab forudsætter et kompetenceløft på alle niveauer inden for både snævre beredskabsfaglige emner og bredere kompetenceområder. Ekspertpanelet mener derfor, at der bør investeres i uddannelse og kompetencer. Panelet bakker også op om etableringen af en erhvervsrettet brand- og redningsuddannelse.

Ekspertpanelet anbefaler, at der etableres et sammenhængende tilbud af uddannelser i redningsberedskabet. Der bør udvikles et koncept for et "beredskabsakademi", hvor forskellige udbydere af relevante uddannelser arbejder sammen for at styrke kompetencerne i det samlede redningsberedskab. Det foreslås at etablere uddannelser på akademi-, diplom- og masterniveau, så det bliver muligt at uddanne specialister på alle niveauer inden for brand, redning, CBRN, klimahændelser, forebyggelse mv. Det samlede uddannelsesstilbud bør udformes i tæt samarbejde med relevante uddannelses- og forskningsinstitutioner. Beredskabsakademiet bør dertil inkludere flere og mere fleksible efter- og videreuddannelsesstilbud til deltidsansatte og frivillige brandfolk, så mulighederne for løbende kompetenceudvikling og efteruddannelse styrkes.

Ekspertpanelet anbefaler endvidere, at der iværksættes et målrettet arbejde med at styrke rekruttering og tilknytning af medarbejdere i redningsberedskabet. Ekspertpanelet vurderer, at en organisering med forskellige muligheder for at indgå i redningsberedskabet – uanset om det er på fuld tid, deltid eller som frivillig – udgør en væsentlig styrke for redningsberedskabets robusthed, effektivitet og skalérbarhed. Der bør således fortsat være forskellige indgange til redningsberedskabet samt et arbejdsmiljø, der tager hensyn til dette.

Etableringen af en erhvervsrettet brand- og redningsuddannelse er et eksempel på et initiativ, der kan understøtte rekruttering. Samtidig bør der også ses på mulighederne for at rekruttere personer fra nærliggende sektorer, som gerne vil indgå i redningsberedskabet, uanset om det er på fuld tid, deltid eller som frivillig. Deltidsmodellen bør også synliggøres, så flere bliver opmærksomme på muligheden for at arbejde i redningsberedskabet ved siden af andet arbejde.

For at styrke tilknytning af medarbejdere bør der lægges større vægt på at skabe tydelige karriereveje. Dette kan blandt andet ske gennem klarere beskrivelser af de kompetencer, der kræves i de forskellige jobfunktioner. I forlængelse heraf kan det afdækkes, om der er potentiale for at fastholde flere værnepligtige i en beredskabskarriere, eksempelvis gennem tættere tilknytning til de lokale redningsberedskaber.

Implementering

Ekspertpanelet har i denne rapport præsenteret ti sammenhængende og retningsgivende anbefalinger til et styrket redningsberedskab. Panelet vurderer, at man ved at implementere disse anbefalinger vil stille redningsberedskabet væsentligt bedre i forhold til at kunne håndtere fremtidens risici og trusler.

Det er ekspertpanelets vurdering, at det er realistisk at implementere de foreslåede anbefalinger inden for en tidshorisont på 2-5 år, hvis den politiske og organisatoriske vilje findes. Det vil kræve politisk mod både nationalt og lokalt at gennemføre de organisatoriske ændringer og justeringer af samspillet i redningsberedskabet, som panelet foreslår.

Ændringerne vil kræve omstillingsparathed i redningsberedskaberne. Flere af ekspertpanelets anbefalinger bidrager til en udvikling, hvor lokale redningsberedskaber samles i større enheder. Dette ser panelet som en nødvendighed i det skærpede risiko- og trusselsbillede. Samtidig har ekspertpanelet tiltro til, at kommunerne kan løfte et større ansvar for robustheden i redningsberedskabet, og at dette skal kunne gennemføres med respekt for de deltidsansattes og frivilliges vigtige rolle.

Ekspertpanelet er bevidst om, at en implementering af anbefalingerne vil løfte niveauet i redningsberedskabet generelt. Dette kræver en effektiv samtænkning af kapaciteter og kompetencer, samtidig med at alle aktører afsætter flere ressourcer til området. Investeringer i beredskab skal imidlertid betragtes ud fra en forsikringslogik – de økonomiske konsekvenser ved ikke at træffe de nødvendige foranstaltninger er ofte langt mere vidtgående. Kortsigtede tiltag med begrænset effekt kan ende med at blive væsentligt dyrere i sidste ende.

Det er ekspertpanelets vurdering, at anbefalingerne kan og bør implementeres inden for en tidshorisont på 2-5 år.

Perspektivering

I Danmark er der anlagt et helhedsorienteret perspektiv på beredskabsområdet, som blandt andet baserer sig på tre grundlæggende tilgange: all hazards, whole-of-government og whole-of-society. Disse tilgange blev præsenteret i Niinistö-rapporten fra 2024, som udgør udgangspunktet for styrkelsen af EU's militære og civile beredskab. Dette betyder, at alle aktører i samfundet har en rolle at spille, en opgave at udføre og et ansvar at leve op til for at understøtte samfundssikkerheden og samfundets samlede beredskab. Ekspertpanelet støtter op om denne tilgang, eftersom de fleste kriser går på tværs af sektorer og forudsætter tæt samarbejde mellem flere myndigheder og inddragelse af forskellige kompetencer.

Ekspertpanelet for beredskabsområdet har i sit arbejde fokuseret på organiseringen og samspillet i redningsberedskabet, eftersom dette har været hovedopgaven. Med dette udgangspunkt kan redningsberedskabet ses som kernen i beredskabet, jf. figur 7. Et velfungerende redningsberedskab kræver imidlertid også et fungerende samspil med myndigheder i øvrige sektorer og mellem forskellige forvaltningsniveauer (whole-of-government) samt med det omgivende samfund (whole-of-society), herunder private virksomheder, civilsamfundet og borgerne.

Med anbefalingerne giver ekspertpanelet nogle konkrete forslag til at styrke redningsberedskabet til mødet med fremtidige opgaver og udfordringer. Samtidigt anerkender ekspertpanelet, at det er vigtigt at fortsætte arbejdet med anbefalinger, som går videre end redningsberedskabet og kan bidrage til at styrke redningsberedskabets samspil med øvrige myndigheder og resten af samfundet. Eksempelvis kan samarbejdet med DMI, som varslingsmyndighed, udvikles yderligere, eftersom vejrvidenskabelig

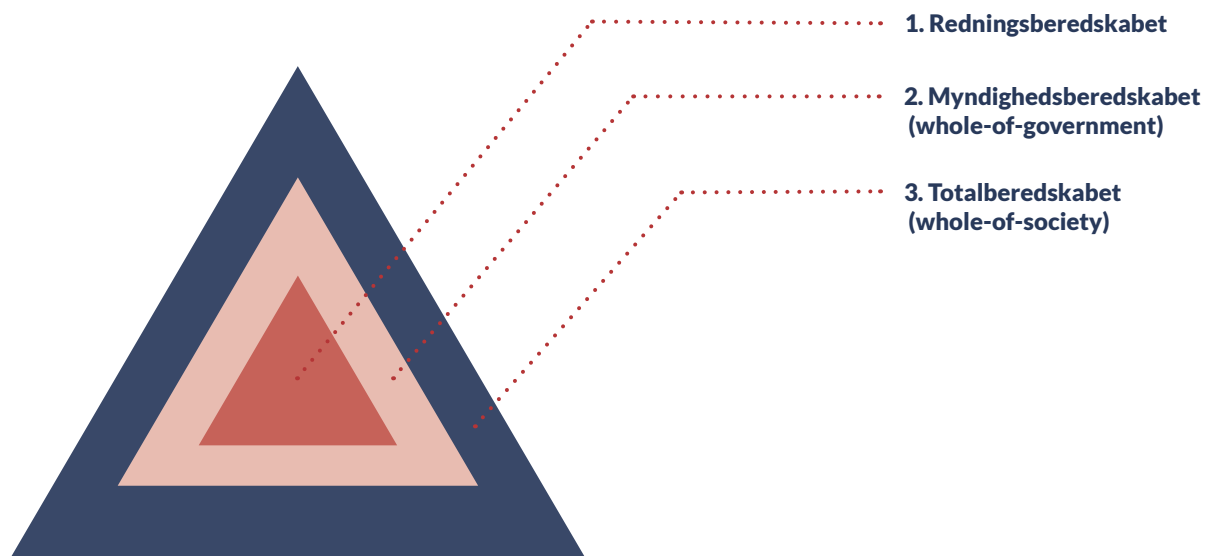
Tre principper for EU's beredskabsstrategi

All hazards: En integreret tilgang til alle typer af farer ("all-hazards approach")

Whole-of-government: En tilgang, der favner alle relevante offentlige aktører på alle niveauer, herunder både civile og militære

Whole-of-society: En tilgang, hvor hele samfundet samarbejder om beredskabet

rådgivning og fortolkning af varsler om farligt vejr vil blive centralt som beslutningsgrundlag for at kunne etablere effektive og rettidige indsatser ved større vejrhændelser. På samme måde vil beredskabet som helhed nyde godt af et styrket fremtidigt samarbejde mellem det samlede redningsberedskab og politiet, sundhedsberedskabet, energisektoren og øvrige sektormyndigheder med kerneroller i beredskabet.

Figur 7: **Illustration af beredskabsområdet****Et totalberedskab er vejen frem**

I flere nordiske lande arbejdes der mere aktivt med at etablere et totalberedskab og dermed udvikle den civile del af samfundets samlede modstandsdygtighed.

Den norske regering indstillede i januar 2025 en 'totalberedskabsmelding' til Stortinget. Totalberedskabsmeldingen rammesætter et nationalt behov for, at Norge styrker sin samlede forsvarsevne, herunder den civile del. Der lægges i meldingen op til, at samfundets samlede ressourcer skal udnyttes bedre i både forebyggelse og håndtering af kriser, samt understøtte en tættere involvering af private og frivillige.

I Sverige har skiftende regeringer gennem flere år arbejdet aktivt med udvikling af totalforsvaret, herunder det civile forsvar. Der er i forlængelse heraf blevet udarbejdet omfattende rapporter og konkrete tiltag, som skal bidrage til at opruste hele samfundet til at kunne tage del i totalforsvaret.

I Finland opdaterede regeringen i 2025 den nationale sikkerhedsstrategi for samfundet, som sætter retning for, hvordan hele samfundet kan bidrage til at opretholde vitale samfunksfunktioner ved kriser og bidrage til samfundssikkerheden.

Et totalberedskab kan ses som et koncept, der – udover hele den offentlige forvaltning – også omfatter private virksomheder, civilsamfundsorganisationer og borgerne. Totalberedskabet er ikke – som

det heller ikke var tilfældet med totalforsvaret under den kolde krig – en konkret organisation eller en selvstændig myndighed, men et sæt af grundlæggende principper om og planer for samarbejde mellem myndigheder, virksomheder og det civile samfund med henblik på at anvende de samlede ressourcer bedst muligt.

Et robust totalberedskab indebærer, at virksomheder og organisationer kan bidrage til at opretholde centrale samfunksfunktioner eller infrastruktur, hvis en krise indtræffer. Den enkelte borger kan ligeledes spille en aktiv rolle ved, at husstanden kan klare sig selv eller hjælpe andre under og umiddelbart efter en krise. Totalberedskabet bidrager dermed til en samlet indsats for at opretholde et fungerende samfund, herunder beskytte befolkningens liv og ejendom under kriser og ultimativt krig.

Ekspertpanelet mener, at det er hensigtsmæssigt at arbejde videre mod en model for et dansk totalberedskab i tæt samspil med de øvrige nordiske lande. Derfor anbefaler ekspertpanelet, at der indledes et arbejde med at udarbejde et nationalt totalberedskabskoncept, herunder formuleringen af en strategisk ramme for, hvordan samfundets forskellige aktører kan tænkes ind og bidrage til dette. På denne måde vil et mere effektivt, robust og skalérbart samlet redningsberedskab i fremtiden kunne virke i rammen af et styrket totalberedskab.

Februar 2026

Ekspertpanel for beredskabsområdet

Att. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab

Slotsholmsgade 12
1216 København K

E-mail: ekspertpanel@mssb.dk

ISBN for trykt: 978-87-85344-00-7

Publikationen kan hentes på
www.mssb.dk

Fotokreditering

Forside: Mads Claus Rasmussen/Ritzau Scanpix

Side 13: Frederiksborg Brand & Redning, Christoffer Buhl Martekilde

Side 24: Beredskabsstyrelsen, Eryk Piotr Munk

Øvrige fotos: Beredskabsstyrelsen, Magnus Stig Mikkelsen

**Ekspertpanel for
beredskabsområdet**

Slotsholmsgade 12
1216 København K

E-mail: ekspertpanel@mssb.dk

FAKTAARK

AKUTPAKKE PÅ BEREDSKABSOMRÅDET

Regeringen afsætter ca. 1,2 mia. kr. i 2026 til en akutpakke på beredskabsområdet. Akutpakken udmøntes med henblik på, at staten, kommunerne og regionerne kan gennemføre konkrete tiltag, der på kort sigt kan styrke evnen til at modstå, begrænse samt afhjælpe sårbarheder eller potentielt uønskede hændelser. Der udmøntes bl.a. midler til:

- Ekstraordinære kommunale beredskabsindsatser: Eksempelvis indkøb af materiel og kapaciteter til de kommunale redningsberedskaber og øvrige beredskabsindsatser i kommuner, herunder nødstrøm. Den konkrete udmøntning sker på baggrund af dialog med KL.
- Specialisering af statsligt redningsberedskab: Øget materielrobusthed og opbygning af specialiserede redningsmaterielkapaciteter samt nationalt situationsbillede for redningsberedskabet.
- Robustgørelse af energisektoren: Styrke lagerkapacitet hos Energinet og øvrige tiltag der bl.a. styrker den fysiske robusthed.
- Nyt vandberedskab: Etablering af Dansk Vandkatastrofeberedskab mv.
- Beredskabsindsatser på teleområdet: Anskaffelse af beredskabs- og reservekapacitet samt etablering af særlige beredskabskommunikationspunkter med øget nødstrømskapacitet.
- Robustgørelse af sundhedsområdet: Opgradering af nødstrømskapacitet på sygehuse og etablering af et moderne medicinsk modtagecenter. Den konkrete udmøntning sker på baggrund af dialog med Danske Regioner.
- Styrkelse af beredskab på transportområdet: Bl.a. indkøb af et nyt anmeldelsessystem for droner mhp. forbedret sikkerhed i luftrummet samt diverse nødstrømsindsatser.

- Robustgørelse af DR's udsendelsesvirksomhed: Tiltag til styrket sikkerhed omkring DR's udsendelse i krisesituationer.
- Beredskabsindsatser i Grønland: Forstærket samarbejde på beredskabsområdet samt beredskabsindsatser på transport- og energiområdet.

De afsatte midler fremgår af *tabel 1*.

Tabel 1

Akutpakke

<i>Mio. kr., 2026-pl</i>	2026
Ekstraordinære kommunale beredskabsindsatser	220
Specialisering af statsligt redningsberedskab	85
Robustgørelse af energisektoren	100
Nyt vandberedskab mv.	80
Beredskabsindsatser på teleområdet	110
Robustgørelse af sundhedsområdet	295
Styrkelse af beredskab på transportområdet	100
Robustgørelse af DR's udsendelsesvirksomhed	30
Beredskabsindsatser i Grønland	180
I alt	1.200

Anm: Afrundet. Eventuelle afvigelser skyldes afrunding.

26. februar 2026

Aftale mellem regeringen og KL om udmøntning af midler til ekstraordinære kommunale beredskabsindsatser i 2026

Ekstraordinære kommunale beredskabsindsatser i 2026

Regeringen har den 20. februar 2026 annonceret en akutpakke på beredskabsområdet i 2026, hvori der er afsat 220 mio. kr. til ekstraordinære kommunale beredskabsindsatser i 2026.

Regeringen og KL er enige om, at de ekstra midler i 2026 udmøntes via en forhøjelse af det kommunale bloktilskud i forbindelse med bloktilskudsaktstykket for 2027

Regeringen og KL er enige om, at langt hovedparten af midlerne anvendes til indkøb af materiel og kapaciteter til det kommunale beredskab i lyset af det skærpede risiko- og trusselsbillede. Indkøbene skal bidrage til at forberede det kommunale beredskab på nye hændelsestyper. Indkøbene skal understøtte robustgørelse af det samlede redningsberedskab gennem en koordineret tilgang til materielanskaffelserne, hvor redningsberedskaberne komplementerer hinanden. Indkøbene skal være baseret på dialog mellem det kommunale beredskab og med Beredskabsstyrelsen.

Derudover kan en mindre andel af midlerne anvendes til øvrige beredskabsindsatser i kommunerne. KL noterer sig, at det eksempelvis kan være anskaffelse af nødstrømsløsninger.

Regeringen og KL er enige om, at KL giver en skriftlig status om udmøntningen af midlerne på et møde ultimo 2026.

10 forslag til etableringen af et samlet dansk totalberedskab

Regeringen meldte 20. februar 2026 ud, at der skal oprettes et egentlig totalberedskab i Danmark efter forbillede fra vores nordiske naboer. En vigtig melding, som KL bakker varmt op om.

Danmark står i den sværeste sikkerhedspolitiske situation siden 2. verdenskrig.

Den nye virkelighed betyder, at vi både skal skærpe vores evne til at afværge hybridangreb. Og samtidig bliver vi også nødt til at forberede os på, hvordan vi håndterer at blive ramt af destruktive hybridangreb. Angreb, som kan lamme vores civile samfund i kortere eller længere tid, hvis eksempelvis forsyningen af vand, varm og strøm ram-

mes, vores telekommunikation går ned, eller de bærende IT-systemer i vitale dele af velfærdssamfundet som ældreplejen eller skole- og dagtilbudsområdet bliver lammet.

Vores nordiske nabolande står i en tilsvarende situation, men er længere fremme i oprustningen af deres beredskab. Vi skal derfor lade os inspirere af vores nordiske naboer og oprette et egentlig totalberedskab.

Til det formål har KL udarbejdet 10 forslag til, hvordan vi bedst kan gå i vores nordiske nabolandes fodspor og skabe de bedst mulige rammer for, at kommunerne og øvrige samfundsberende aktører i fællesskab kan løfte den store opgave, det er at etablere et egentlig dansk totalberedskab.

KL

10 forslag til etableringen af et samlet dansk totalberedskab

1

Oprettelse af et nationalt koordinationsforum for beredskab

I en krisesituation er der brug for, at alle aktører i samfundet står sammen, bidrager og går i en fælles retning. Med afsæt i de gode erfaringer fra bl.a. den grønne trepart foreslår KL, at der etableres et forpligtende, nationalt koordinationsforum for beredskab bestående af de relevante ministerier og samfundsaktører fra erhvervslivet, lønmodtagere, kommuner, regioner og civilsamfundet. Forummet skal danne ramme om drøftelser, der kan skabe en fælles, national retning for oprettelsen af et samlet dansk totalberedskab på tværs af aktører og sektorer, bl.a. med afsæt i de øvrige forslag, som KL peger på herunder.

2

National plan for kriseøvelser

Det alvorlige risikobillede betyder, at der er et øget behov for at gennemføre øvelser, der forbereder myndighederne på at håndtere forskellige krisesituationer bedst muligt – både i den enkelte kommune og på tværs af kommuner, regioner og staten. Staten har meldt ud, at øvelser skal prioriteres i kommunernes beredskabsplanlægning, men ikke i hvor stort omfang, eller hvordan øvelserne skal udformes. Kommunerne har derfor brug for en national plan for øvelser af krisescenarier på tværs af myndigheder og sektorer – med vejledning og krav til øvelser.

3

Nationale rammer for krisekommunikation

Der er brug for en klar national koordinering af roller, ansvar og kommunikationsindsatser på tværs af myndighedsniveauer, så vi sikrer en tydelig og entydig kommunikation til borgerne både før, under og efter en krise. Kommunerne gør et stort arbejde, men savner en klar udmelding og koordinering fra de nationale myndigheder. Det er fx fortsat uklart, hvordan staten under en krise vil kommunikere ud til kommunerne.

4

Konkrete nationale krisescenarier

Der er behov for tydelige nationale scenarier for potentielle kriser og uønskede hændelser, som kan understøtte kommunernes beredskabsplanlægning, fx ved et stort og langvarigt strømnedbrud. Kommunerne har ikke forudsætningerne for at udarbejde de forskellige scenarier, da de fx ikke ved, om kommunikationslinjerne fungerer, om de har mulighed for at låne nødstrøm og nødvarme. Det nationale trusselsbillede bør oversættes og operationaliseres til en lokal kontekst, som kommunerne kan planlægge efter.

5

Nationale anbefalinger for de udsatte borgere

Der er behov for, at staten udarbejder anbefalinger målrettet sårbare borgere med begrænset eller ingen kontakt til kommunen, fx socialt udsatte borgere, der ikke bor på et kommunalt tilbud. Det er vigtigt, da det er uklart, hvad kommunens ansvar er – om noget – og hvad der er staten og regionernes ansvar. Målgruppen vil sandsynligvis have brug for hjælp og støtte, eller risikerer at blive endnu mere sårbare under en krise. Samtidig har kommunen ikke et umiddelbart myndighedsansvar, da der netop er tale om borgere, der ikke modtager hjælp til daglig.

6

Klar hjemmel til kommunale servicemål for fjernvarme- og gasforsyning

Kommunerne har mulighed for at udarbejde kommunale servicemål for vandforsyning, som selskaberne skal leve op til. Den mulighed har kommunerne imidlertid ikke, når det gælder gas og varme. Derfor kan kommunerne ikke kræve, at varme- og gasselskaberne har nødsystemer klar, så de også kan levere varme til fx botilbud, plejehjem og haller, selvom fjernvarmen i krisesituation er nede. Det betyder, at kommunerne kan blive nødt til at investere i store nødvarmeanlæg. Derfor bør kommunerne få en klar hjemmel til også at lave kommunale servicemål for fjernvarme- og gasforsyningen.

7

Lovgivning står i vejen for instruerende aftaler med forsyningsselskaber

Med selskabsgørelsen af affalds- og varmeområderne samt en eventuelt tilsvarende kommende regulering af vandområdet har kommunerne mistet muligheden for at lave instruerende aftaler med deres egne selskaber. I krisesituationer kan det stå i vejen for, at selskaberne kan hjælpe, fx ved at stille køretøjer, lokaliteter eller mandskab til rådighed. Et styrket beredskab kræver fleksible løsninger, og derfor bør selskaberne få mulighed for at indgå beredskabsaftaler med deres ejere i kommunerne, også selvom det er uden for deres hovedområde.

8

Ét samlet cyberforsvar

Danmark har i dag ikke ét samlet cyberforsvar, hvor stat, kommuner og centrale private aktører er samlet i én fælles struktur med klart ansvar og fælles mål. Den nye nationale cyber- og informationssikkerhedsstrategi berører emnet, men det er fortsat uklart, hvordan man nationalt vil arbejde hen mod et samlet cyberforsvar. Der er derfor behov for, at staten sikrer klare kommandoveje og faste digitale samarbejdsstrukturer, så det er helt klart, hvem der har ansvaret for at gøre hvad under et alvorligt cyber- eller hybridangreb – herunder hvad kommunerne kan forvente fra staten.

Klare meldinger på teleområdet

Kommunerne har brug for klare meldinger fra staten om, hvordan man kan kommunikere på tværs af myndigheder og enheder, hvis mobil- og teleinfrastrukturen mister adgangen til strøm gennem længere tid. Der mangler nationale meldinger på, hvordan vi forbereder os på, hvis teleinfrastrukturen kommer under angreb og lægges ned.

Nationale cyberøvelser

Et cyberforsvar virker kun, hvis det er handlekraftigt, og hvis vi alle – på tværs af myndigheder og sektorer – ved præcis, hvad vi skal gøre, når vi bliver angrebet. Det kræver øvelse. Derfor er der brug for, at staten indfører obligatoriske nationale cyberøvelser koblet til det almindelige beredskab, så vi på tværs af myndigheder kan reagere hurtigt og korrekt ved cyber- eller hybridangreb.